

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

Полтава
2022

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)

3-41

Друкується відповідно до Наказу по університету № 173-Н від 05 вересня 2022 р.

Редакційна колегія:

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальні редактори:

О. В. Гасій, к. е. н., доцент, директор Навчально-наукового центру забезпечення якості вищої освіти ПУЕТ;

С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;

А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;

Л. М. Діденко, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Члени редакційної колегії:

А. В. Артеменко, к. е. н., доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин ПУЕТ;

Н. М. Бобух, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу ПУЕТ;

В. Л. Іщенко, к. філол. н., доцент завідувач кафедри ділової іноземної мови ПУЕТ;

Т. В. Капліна, д. т. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ПУЕТ;

Т. А. Костишина, д. е. н., професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ПУЕТ;

Ю. С. Матвієнко, к. п. н., проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ;

А. І. Мілька, к. е. н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ПУЕТ;

О. В. Ольховська, к. ф.-м. н., завідувач кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій ПУЕТ;

І. М. Петренко, д. і. н., професор, завідувач кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ;

О. В. Яріш, к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ.

Збірник наукових статей магістрів. – Полтава : ПУЕТ, 3-41 2022. – 268 с.

ISBN 978-966-184-435-2

У збірнику представлено результати наукових досліджень магістрів спеціальностей: Готельно-ресторанна справа; Економіка; Комп'ютерні науки; Міжнародні економічні відносини; Облік і оподаткування; Освітні педагогічні науки; Філологія; Фінанси, банківська справа та страхування.

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2022

ISBN 978-966-184-435-2

Семикоз Д. С., Черненко О. О.

Методи штучного інтелекту при стратегічному
плануванні діяльності компанії.....87

Сімперович М. М., Черненко О. О.

Алгоритм тренажеру з теми «Верифікація
програм» для англомовного дистанційного
курсу «Теорія програмування»92

Собіборець О. Ю., Гаркуша С. В., Ольховська О. В.

Розробка навчального тренажеру з теми «Системи
числення, арифметичні операції в різних системах числення»
дисципліни «Архітектура обчислювальних систем»97

Chagonda N. S., Koshova O. P., Orikhivska O. G.

Some Peculiarities of Development of a Simulator
for the Distance Learning Course Programming II 102

Ghrmida S. M., Harkusha S. V., Koshova O. P., Orikhivska O. G.

Some Peculiarities of Development of
Desktop Application «Using Array in Java» 105

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

Білокіз М. Б., Пожар А. А.

Особливості виникнення та поширення
кредитних кооперативів у країнах світу..... 109

Коробко А. В., Артеменко А. В.

Глобальні тенденції розвитку світової
криптовалютної індустрії..... 113

Радевич В. О., Артеменко А. В.

Експортно-імпортна діяльність українських
підприємств: проблеми та перспективи розвитку 117

2. The Co-operative Movement Around the World : wedge.coop [Електронний ресурс]. URL: <http://www.wedge.coop/newsletter/april-may-2022/cooperative-movement-around-the-world>.
3. Statistical Report of World Council of Credit Unions : офіц. веб-сайт WOCCU [Електронний ресурс]. URL: <http://www.woccu.org/publications/statreport>.
4. Гончаренко В. В. Міжнародні кооперативні принципи і розвиток псевдо кредитних спілок в Україні [Електронний ресурс] / Владислав Васильович Гончаренко // Українська кооперація. – 2011. – № 4. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/5199>.
5. Гончаренко В. В. Про зміну концепції розвитку системи кредитної кооперації та її можливий вплив на кредитно-кооперативний сектор національної економіки / Владислав Васильович Гончаренко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – Полтава : ПУЕТ, 2011. – № 5 (50). – С. 99–107.
6. Пантелеймоненко А. О. Діяльність європейських кооперативних банківських систем у контексті світової фінансово-економічної кризи: Розділ 5 / А. О. Пантелеймоненко // Функціонування банківського сектору та кредитної кооперації: теорія і практика : монографія. – Полтава : ПУЕТ, 2010. – 152 с.

УДК 339.727

ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ КРИПТОВАЛЮТНОЇ ІНДУСТРІЇ

Коробко А. В., магістр спеціальності Міжнародні економічні відносини освітня програма «Міжнародні економічні відносини»
Артеменко А. В., к. е. н., доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

Анотація. У дослідженні розглядаються сучасні тенденції розвитку криптовалютної індустрії та її вплив на сучасну економіку світу. Досліджено тенденції інтеграції криптовалюти в національну економіку України.

Ключові слова: криптовалюта, блокчейн, токен, біржа, ринок, глобальна економіка, майнінг, фіатні гроші.

Abstract. The current trends in the development of the cryptocurrency industry and its impact on the modern world economy are examined in this research. The trends of cryptocurrency integration into the national economy of Ukraine are studied.

Keywords: cryptocurrencies, blockchain, token, cryptocurrency exchange, market, global economy, mining, fiats.

Постановка проблеми. Швидкість інтеграції криптовалют в життя людства та світову економіку вражає. Саме тому дослідження цих процесів є важливими з точки зору вивчення можливостей використання доступних інструментів, котрі полегшують життя населення та мають значний вплив на глобальну економіку.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Дослідженням глобальних тенденцій розвитку світової криптовалютної індустрії займаються міжнародні економічні організації [3–4] та вчені-економісти [1–2], які досліджують вплив криптовалюти на розвиток глобальних економічних процесів.

Формулювання мети. Метою статті є характеристика змін в світовій економіці за рахунок інтеграції в неї такої фінансової системи як криптовалюти, а також дослідження перспектив їх розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Криптовалюти – це віртуальні активи, функціонування яких забезпечується мережею децентралізованих комп’ютерних нод (вузлів). Більшість із них побудовано на основі блокчейну – бази даних про транзакції в ланцюжку зв’язаних блоків.

Криптовалюти переважно використовуються для розрахунків між користувачами мережі, оплати комісій за перекази, а також для зберігання капіталу. Однак вони можуть мати безліч інших функцій та обмежень. У деяких блокчейнах можна випускати необмежену кількість криптовалют. Залежно від функцій та сфери застосування розрізняють різні типи криптовалют, у тому числі стейблкоїни, NFT, токени управління та обернені активи.

Блокчейн дозволяє безпосередньо та без обмежень взаємодіяти з криптовалютами. Децентралізація та відсутність контролю будь-якої країни чи організації усуває можливість блокування коштів та інші ризики.

Пропозиції щодо створення криптовалюти висловлювали ще до появи мережі інтернет. Перші алгоритми, створені задля передачі цінності через інтернет, запропонував американський криптограф Девід Чаум. Наприкінці 1980-х рр. він започаткував відповідний проект під назвою «DigiCash», який зазнав поразки.

Одним із проєктів, близьким до сучасних криптовалют, є «b-money», започаткований програмістом Вей Даем. У «b-money» він уперше запропонував механізм консенсусу «Proof-of-Work» (PoW) для фіналізації транзакцій та розподілену базу даних для зберігання інформації про перекази.

Біткойн, створений анонімним користувачем під ніком Сатоші Накамото, став першою успішною криптовалютою, яка набула широкого поширення. Алгоритм роботи однойменного блокчейну багато в чому базується на ідеях Вей Дая і, у більш широкому значенні, руху шифропанків.

Наступним кроком у розвитку віртуальних активів стала платформа смарт-контрактів «Ethereum», яку заснував Віталік Бутерін. Запуск основної мережі відбувся у 2015 році. Завдяки смарт-контрактам блокчейн «Ethereum» надав можливість випускати необмежену кількість криптоактивів та програмувати їх функції [2].

Основна відмінність між фіатною валютою та криптовалютою полягає в тому, що криптовалюти не потребують державної підтримки, тоді як фіатні валюти залежать від неї. Більшість криптовалют створено з використанням криптографічної комп'ютерної мережевої технології, відомої як блокчейн, яка дозволяє їм циркулювати без потреби в центральному органі влади. Прихильники криптовалют стверджують, що ця «децентралізація», за якої валютами керують користувачі, а не центральні органи влади, призведе до більш ефективних і менш корумпованих грошових систем. Однак ніщо не заважає урядам використовувати криптовалюти або пов'язані з ними технології в національних валютних системах. У вересні 2021 року Сальвадор став першою країною, яка прийняла біткойн як законний платіжний засіб. А Китай розробляє цифрову версію власної національної валюти – юаня.

Оскільки більшість криптовалют не підтримуються центральними банками, вони отримують свою вартість з різних джерел. Вартість біткойна, першої та найціннішої криптовалюти станом на перше півріччя 2022 р., зазвичай визначається ринковою логікою попиту та пропозиції. Існує обмежена кількість біткойнів, які регулюються базовим програмним забезпеченням, тож коли попит зростає, зростають і ціни [5].

Криптовалюти все частіше використовуються в країнах, що розвиваються, де місцева валюта переживає гіперінфляцію, процвітає корупція та існує довга історія фінансових труднощів. Традиційно ці проблеми виникають як наслідок недоліків у функціонуванні фінансової системи, і криптовалюти часто розглядаються як альтернатива, яка може допомогти їх подолати.

Країни, що розвиваються, зіштовхнулися з десятиліттями обмеженої банківської політики та погіршенням інфраструктури внаслідок традиційних фінансових систем, з непередбачуваною інфляцією та нестабільністю обмінних курсів, які постійно послаблювали вартість їхньої національної валюти. Це зробило криптовалюти сильною альтернативою слабким національним валютам. Вони не регулюються урядами чи банками через їх децентралізований характер, тому доступ не може бути обмежений, а їхня робота не може бути змінена. Вони також не схильні до таких же ринкових коливань, як фіатні валюти.

Крім того, громадяни країн, що розвиваються, часто сприймають фіатні валюти як ненадійні та ті, які не заслуговують довіри. Блокчейни, що стоять за криптовалютами, мають вищий рівень довіри серед користувачів завдяки їхній здатності боротися з корупцією, оскільки вони базуються на розподіленій цифровій книзі, де кожна транзакція реєструється та не може бути скасована, що значно знижує ймовірність шахрайства. Це також зменшує можливість маніпулювання транзакціями [4].

Україна посіла третє місце щодо використання криптовалют серед 146 країн світу. Про це йдеться у результатах дослідження блокчейн-компанії Chainalysis [3]. Як пояснюють у компанії, індекс вимірює обсяги вкладень громадян у криптовалюти та частоту користування п'ятьма видами криптовалютних послуг. За даними індексу, у 2021 році використання криптовалют у світі стабілізувалося. Це сталося після періоду стрімкого зростання із середини 2019 року. Зазначається, що основна тенденція глобального ринку криптовалют – зростання обсягів їх використання в країнах, що розвиваються. Зокрема, користувачі в країнах з доходом нижче середнього та вище середнього часто покладаються на криптовалюту для грошових переказів та збереження своїх заощаджень в умовах волатильності фіатної валюти [1].

Висновки. Еволюція світової фінансової системи свідчить про те, що у нас час існує безліч різновидів заробітку, зберігання капіталу та можливостей для створення альтернативних грошей. Криптовалюти починають займати все більш важливе місце на міжнародних та національних ринках, що створює підґрунтя для припущення стосовно заміни фіатних грошей криптовалютами протягом наступних десятиліть.

Список використаних джерел

1. Результат легалізації. Україна потрапила до топ-3 країн світу з використання криптовалют [Електронний ресурс]. URL: <https://biz.nv.ua/finance/ukraine-v-top-3-stran-mira-po-ispolzovaniyu-kriptovalyut-novosti-ukrainy-50270390.html> (дата звернення: 28.10.22).
2. Що таке криптовалюта простими словами? Forklog [Електронний ресурс]. URL: <https://forklog.com/cryptorium/chto-takoe-kriptovalyuta-prostymi-slovami> (дата звернення: 28.10.22).
3. The 2022 Global Crypto Adoption Index: Emerging Markets Lead in Grassroots Adoption, China Remains Active Despite Ban, and Crypto Fundamentals Appear Healthy [Електронний ресурс]. URL: <https://blog.chainalysis.com/reports/2022-global-crypto-adoption-index/> (дата звернення: 28.10.22).
4. The rising popularity of cryptocurrencies in developing countries [Електронний ресурс]. URL: <https://researchfdi.com/resources/articles/rising-popularity-cryptocurrencies-developing-countries/> (дата звернення: 28.10.22).
5. What Is Fiat Money, and How Does it Differ from Cryptocurrency? [Електронний ресурс] URL: <https://www.nerdwallet.com/article/investing/fiat-currency> (дата звернення: 28.10.22).

УДК 339.56

ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

*Радевич В. О., магістр спеціальності Міжнародні економічні відносини освітня програма «Міжнародні економічні відносини»
Артеменко А. В., к. е. н., доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин*

Анотація. У дослідженні розглядаються проблеми і перспективи розвитку експортно-імпортної діяльності. Проведено